768/07

Den 2. april 2007 blev i sag nr. 69.351:

xxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxx x

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der via et ansættelsesforhold har været omfattet af pensionsordning i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale invalidesum.

Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, subsidiært at erhvervsevnen ikke var varigt nedsat med halvdelen inden forsikringsdækningen bortfaldt den 1/11 2002.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1969, og at hun har arbejdet som tilsynsassistent i en kommune. Klageren blev optaget som medlem i pensionskassen den 2/4 2001 og fratrådte den pensionsgivende stilling den 14/10 2001. I marts 2002 sendte selskabet et brev til klageren, hvoraf fremgår, at klagerens bidragsfri dækning vil bortfalde senest 31/10 2002, og at hun havde mulighed for at fortsætte ordningen for egen regning. I september 2002 meddelte selskabet, at klageren med virkning fra 31/10 2002 ville overgå til hvilende medlemskab.

Den 9/10 2002 var klageren involveret i en trafikulykke, hvorved hun pådrog sig brud på højre lårben og knæ. Klageren har ikke efterfølgende kunnet genoptage sit arbejde, og blev med virkning fra 30/9 2004 afskediget på grund af den langvarige sygemelding.

Af erklæring dateret 24/11 2004 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi F.M. fremgår bl.a.:

"**Resumé og konklusion**

35-årig kvinde der den 09.10.2002 som knallerist påkøres af personbil. M.M.J. pådrager sig højresidig patella luxation samt fraktur af laterale femur kondyl. Der foretages subakut osteosyntese af den laterale kondylfraktur. Den 27.05.2003 foretages fjernelse af osteosyntesematerialet pga. gener herfra.

M.M.J. har i hele forløbet været generet af ømhed og smerter i knæet. Der er ved MR-skanning (16.02.2004) set subkondral osteonekrose/osteokondrit i den laterale femurkondyl. Ved A-scopi (10.09.2004) ses synovit, fortsat revne i bruske og tegn på bruskudtynding over den laterale femurkondyl.

Ved aktuelle undersøgelse klager M.M.J. over smerter og ømhed i højre knæ. Der er knæsvigt nedsat bevægelse og fornemmelse af nedsat kraft i knæet. M.M.J. kan ikke sidde på hug eller ligge på knæ. M.M.J. er på grund af knægenerne blevet afskediget fra sit job hos kommunen.

Ved den objektive undersøgelse findes muskelatrofi på både lår og crus, på højre side. Der er let nedsat bevægeudslag i højre knæ. Ingen instabilitet eller tegn til menisklæsion. M.M.J. har følger efter kondylfraktur i højre knæ, der er mén som anført, der er god overensstemmelse mellem klager og objektive fund, tilstanden kan betragtes som værende stationær.

Der er risiko for udvikling af tidlig artrose i aktuelle højre knæ."

Af generel helbredsattest dateret 17/5 2004 fremgår:

"Bør undgå arbejde, hvor hun går meget og hvor hun skal gå på trapper.

Arbejdet bør være vekslende, stående og siddende.

...

Der må forventes fortsatte problemer med knæet, således med alderen tiltagende generet af slidgigtforandringer.

...

Foreslår at der påbegyndes socialmedicinsk udredning mhp. arbejdsprøvninger osv., da forløbet må anses at blive meget langvarigt.

Pt. vil ikke kunne vende tilbage til sin hidtidige jobfunktion."

Af ressourceprofil dateret 9/8 2004 fremgår:

"**6. Sammenfattende vurdering af arbejdsevnen:**

Vurdering af ressourcer:

På baggrund af delvurderingerne 1 til 5 vurderer jeg, at pågældende har mange arbejdsmæssige ressourcer, både faglige/praktiske og personlige.

Jeg vurderer, at hun er i besiddelse af stærke personlige ressourcer og vil kunne gennemføre uddannelse uden problemer i forhold til læringen.

Vurdering af de arbejdsmæssige muligheder:

Min vurdering af arbejdsmulighederne er, at der er behov for et erhvervsskifte. Jeg vurderer ikke, at hun vil kunne vende tilbage til arbejdet som tilsynsførende, da det er for krævende for benet. Jeg vurderer heller ikke, at hun vil kunne påtage sig et hvilket som helst andet ufaglært arbejde, da der er varige skånehensyn og da hun efter lægens vurdering skal forudse tiltagende slidgigtforandringer.

Min vurdering er derfor, at pågældende er revalideringsberettiget. Jeg vurderer også, at hun bør støttes i forhold til uddannelse til fag, hvor hun ikke belaster knæ/ben. Dette for at sikre en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, også fremover.

Vurdering af barrierer for udvikling af ressourcer:

Jeg vurderer, at eneste barriere for arbejdsmarkedstilknytningen er hendes knæ/ben. Jeg vurderer dog, at såfremt hun støttes i revalidering til ikke benbelastende arbejde vil barrieren kunne elimineres."

Med virkning for perioden 1/5 2005 til 31/7 2005 fik klageren bevilget virksomhedspraktik. Af bevillingen fremgår:

"**Arbejdstimer pr. uge:** 20
Evt. bemærkninger:

Arbejdsopgaver: Kontor-/servicemæssige arbejdsopgaver.
Skånehensyn: i forhold til knæ-/benbelastende arbejde
Formål: Oplæring."

I statusattest dateret 11/8 2005 har klagerens læge anført:

"Før. okt. 2002 ingen væsentlige lidelser.

I okt. 2002 ulykke med beskadigelse af højre knæ med brud igennem knæ og op i lårben.

Behandlet operativt med osteosyntese - skinner og skruer.

Efterforløbet præget af mange smerter og vanskelig optræning.

I maj 2003 kikkertundersøgelse af hø. knæ pga. fortsat mange smerter i knæ og dårlig gangfunktion.

I feb. 2004 foretaget MR-skanning, som viser dårlig brusk i knæleddet.

Ved kontrol i ortopædkir. amb. Å. Kommunehospital 05.04.2004 finder man ikke grundlag for yderligere behandling.

I sept. 2004 gøres der atroskopi, hvor man forsøger at glatte den dårlige brusk i leddet.

Man konkluderer, at pt. forventes at udvikle slidgigtforandringer i de kommende år.

Det drejer sig om en varig lidelse.

Ingen yderligere behandlingsmuligheder.

Tilstanden må vurderes som stationær.

Pt. har funktionsindskrænkning i form af, at hun kan klare arbejde med let belastning af højre knæ."

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende, at klageren har ret til invalidepension. Klageren har i skrivelse af 30/6 2006 til nævnet anført:

"Skadelidte arbejder i dag i fleksjob. Hun har alene kontormæssige funktioner samt til opgave at anrette til frokost på den arbejdsplads, hun i dag befinder sig på.

Skadelidte arbejder med skånehensyn i den forstand, at hun selv skal tilrettelægge sin arbejdsdag, så hun tager hensyn til de gener, hendes knæ giver hende.

Uanset om skadelidte arbejder eller ikke arbejder, så hæver knæet op i løbet af dagen og umuliggør nærmest en arbejdstid på mere end de 4 timer, hun bestrider i dag.

Skadelidte skal konstant variere mellem stående og gående arbejde, ellers hæver benet op.

Skadelidte arbejder godt nok tidsmæssigt 20 timer om ugen, men funktionsniveauet er ikke oppe på 100 % i de 20 timer, hun er på arbejde. Det er også derfor, at kommunen har vurderet, at hun er berettiget til 2/3 løntilskud i det fleksjob, hun befinder sig i i øjeblikket.

Jeg skal således fastholde skadelidtes anbringende om, at erhvervsevnetabet udgør 50 % eller mere.

l relation til forsikringsselskabets subsidiære anbringende om, at skaden ikke var varig på det tidspunkt, hvor forsikringstiden sluttede bemærker jeg, at skaden var varig.

Efterløbet har til fulde dokumenteret, at skadelidte havde varige gener efter den ulykke, hun var udsat for den 9. oktober 2002.

Skadelidtes sag er således ikke omfattet af forsikringsbetingelsernes § 6, stk. 1 og stk. 2."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 7/8 2006 til nævnet anført:

"Vi gør gældende, at løntilskuddet er fastsat med udgangspunkt i M.M.J.s evne til at varetage det konkrete job, og dermed ikke ud fra hendes generelle erhvervsevne. Kommunen kan endvidere tage hensyn til, at medarbejdere i fleksjob ikke er lige så fleksible som andre medarbejdere, da deres muligheder for at afløse i andre jobfunktioner eller arbejde mere i perioder med spidsbelastningsperioder, er begrænset. Vi

er derfor ikke enige med B.S.J. i, at løntilskuddet på 2/3 viser, at M.M.J. ikke reelt er i stand til at arbejde 20 timer om ugen.

Vi fastholder derfor, at M.M.J.s generelle erhvervsevne ikke er varigt nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager, og henviser i øvrigt til vores brev af 19. juni 2006, hvor vi nærmere har redegjort for M.M.J.s erhvervsevne.

B.S.J. skriver videre, at M.M.J.s gener efter ulykken den 9. oktober 2002 var varige i forsikringstiden. B.S.J. henviser til støtte for sin påstand til, at efterforløbet har dokumenteret, at M.M.J. har varige gener.

Vi er enige i, at M.M.J. har varige gener efter ulykken den 9. oktober 2002. Det afgørende i Industriens Pension er dog, hvornår erhvervsevnetabet er varigt, og ikke hvornår ulykken skete, jf. forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 1. Forsikringstiden sluttede således den 1. november 2002, og på det tidspunkt var M.M.J. slet ikke begyndt på genoptræningen efter operationen, hvilket vi har beskrevet og dokumenteret med brev af 19. juni 2006.

Når der er gennemført en i øvrigt vellykket operation, og genoptræningen endnu ikke er begyndt, kan der ikke være en varig gene. De varige gener er de gener, der resterer efter den helbredende behandling er afsluttet. Når behandlingen ikke er afsluttet, og der er en realistisk mulighed for helbredelse, kan der ikke være varige gener.
Vi bemærker, at retten til invalidesum fra Industriens Pension efter forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 1, afhænger af, om en sygdom eller ulykke har ført til, at medlemmet varigt har mistet mindst halvdelen af sin generelle erhvervsevne i forsikringstiden (skadesvirkningsprincippet). Der er derimod ikke ret til dækning, hvis medlemmet i forsikringstiden har været udsat for en ulykke, der fører til, at medlemmet varigt mister en del af sin generelle erhvervsevne efter forsikringstiden (skadesårsagsprincippet).

Det er derfor ikke afgørende for M.M.J.s evt. ret til invalidesum, om ulykke der har medført varige gener skete i forsikringstiden.

Vi fastholder derfor, at der ikke er indtruffet en forsikringsbegivenhed i forsikringstiden og, at forsikringsbetingelsernes § 6, stk. 1 og 2, således finder anvendelse. Vi henviser i øvrigt til redegørelsen for dette i brev af 19. juni 2006."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 6. Bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse**

Indstilles bidragsbetalingen før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder (bidragsfri dækning) dog ikke udover den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi, medmindre andet aftales, jf. stk. 2 og 4. Efter udløb af perioden med bidragsfri dækning overgår forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre, andet aftales, jf. stk. 2. Nedsættelse af forsikringsdækningen som følge af manglende bidragsbetaling sker efter meddelelse med mindst en uges varsel til forsikringstageren.

Stk. 2

Forsikringstageren kan efter fratræden og senest inden overgang til hvilende forsikring (fripolice) indgå aftale med Industriens Pension om at opretholde forsikringsdækningen ved indbetaling af bidrag for egen regning. Industriens Pension fastsætter nærmere regler for indbetaling af bidrag for egen regning. Indstilles indbetalingen af bidrag for egen regning, før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, ændres forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning fra bidragsophør. Nedsættelse af forsikringsdækningen som følge af manglende bidragsbetaling sker efter meddelelse med mindst en uges varsel til forsikringstageren.

...

§ 8. Invalidesum

Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne. "

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder navnlig de lægelige oplysninger samt oplysningerne om klagerens arbejde i fleksjob - finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for nedsat med mindst halvdelen. Nævnet kan derfor allerede af denne grund ikke pålægge selskabet at udbetale invalidesum, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen